

**Trollkodás az Online Randizásban: Kapcsolata a Pszichopátiával és
Machiavellizmussal**

Sas Zsófia

Pécsi Tudományegyetem

Dr. Láng András

Absztrakt

Jelent tudományos dolgozat kutatása a trollkodást, mint viselkedési formát vizsgálja az online társskereső felületeken, ezen belül is annak a két Sötét Triád személyiségvonással, a machiavellizmussal és a pszichopátiával való kapcsolatát helyezi előtérbe. Mivel az online társskereső felületek egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek, így azon személyek száma, akik a Sötét Triádhoz hasonló személyiségvonásokkal rendelkeznek, megnövekedett ezeken az oldalakon. Az online társskereső alkalmazásoknak segíteniük kellene csökkenteni a szociális szorongást és a kellemetlen érzéseket a partnerkeresés során, de az egyre növekvő mennyiségű trollkodás és idegesítő viselkedés miatt, ez nehezebben teljesíthető. A fenti két személyiségvonást az életben gyakran keverik és egyformán kezelik, azonban, ahogyan az a jelen tanulmányból is látható lesz, nem csak a trollkodó viselkedésükben vannak különbségek, hanem a társskereső alkalmazások használata mögötti motivációjukban is.

A kutatás során felmértük, a machiavellizmus és a pszichopátia motivációja az online társskereső alkalmazások használatában, valamint, hogy mennyire jellemző rájuk a trollkodás.

Vizsgálatunkhoz kérdőíves kutatási módszert alkalmaztunk, olyan alsókálakkal, mint a pszichopátia, a machiavellizmus, a trollkodás és az, hogy mi motiválhatja ezeket a személyiségeket az online randizás megkezdésére. A vizsgálatban összesen 105 fő vett részt volt, amelyből 33 női és 72 férfi válaszadó volt. A kitöltők kora az előre meghatározott 18 és 30 életév között mozgott ($M_{\text{női}}=22,1$, $SD=3,15$; $M_{\text{férfi}}=19,40$, $SD=1,80$)

Az eredmények részben alátámasztották az eredeti hipotézist, bár a machiavellizmussal jellemezhető személyek esetében a várt motivációs tényezők nem igazolódtak. Érdekes eredményeket találtunk a társskereső alkalmazások használatának motivációja terén. A nem, mint kontroll változó szerepelt a regressziós modellekben a jelenlegi vizsgálatban, amely szintén hasznos, nem várt eredményt hozott.

Kulcs szavak: trollkodás; Sötét Triád; Machiavellizmus; pszichopátia; randizás; online társskereső;

Tartalomjegyzék

Elméleti háttér	4
Bevezetés.....	4
Sötét Triád személyiségjegyek	4
Az online randizás motivációi	6
Trollkodás az Online randizásban és következményei	7
Hipotézisek	9
Módszertan.....	10
Kutatás lebonyolítása	10
Minta	10
Mérőeszközök.....	10
Eredmények	12
Összegzés.....	18
Konklúzió.....	24
Referencia	27

Elméleti háttér

Bevezetés

A Sötét Triád személyiségjegyek a pszichopátia és a machiavellizmus, valamint a nárcizmus. Ezeket a személyiségjegyeket gyakran jellemzik úgy, hogy megbízhatatlanok, ridegek, irányítóak, manipulatívak, önzőek, összességében nagyon mérgezőek. A machiavellizmust rugalmasnak, szinte kaméleonszerűnek tartják, és ezeknek az embereknek az a céljuk, hogy előnyökhöz jussanak. A pszichopátia személyiség általában nem éreznek empátiát, kockázatvállalóak és kevésbé rugalmasak, mint a machiavellizmus emberei. A nárcisztikus emberek felsőbbrendűnek hiszik magukat, gyakran jellemző rájuk a hiúság és a nagyképűség (Lyons, 2019). Ternes és munkatársai (2019) kutatása is összefüggést mutatott ki ezen Sötét Triád személyiségek és az antiszociális viselkedés között, beleértve nemcsak a személyes interakciókat, hanem az online kommunikációt is. A kommunikáció egyik jól ismert formája az online társkeresés.

Az online randizás definíciója szerint ez egy olyan udvarlási módszer, amelyet olyan személyek használnak, akik az interneten találkoznak és online levelezést folytatnak egy valódi romantikus kapcsolat kialakításának reményében (Lawson és Leck, 2006). A társkereső alkalmazások minden felhasználónak lehetőséget nyújtanak arra, hogy úgy mutakozzanak be, ahogyan szeretnének. Ezek az alkalmazások általában útmutatást adnak a fényképek feltöltéséhez, és még arra is van lehetőségük, hogy a felhasználók írjanak magukról (Peng, 2020). Nemcsak ezek, hanem az online társkeresés lehetőséget ad arra, hogy kevesebb szociális kellemetlenséggel vagy szorongással vegyenek részt társadalmi interakciókban (March et al., 2017). Az egyik leggyakrabban használt online társkereső alkalmazás a Tinder. Havonta 75 millió aktív felhasználó használja (Business of Apps, 2021).

Annak ellenére, hogy az online társkereső alkalmazások egyre népszerűbbek és társadalmilag elfogadottá válnak, a növekvő használat azt is jelenti, hogy sokan csak azért regisztrálnak, hogy antiszociális viselkedést tanúsítsanak, pontosabban a trollkodás hatalmas problémává vált ezeken a társkereső oldalakon (March et al., 2017).

Sötét Triád személyiségjegyek

Kutatásunkban azt szeretnénk kideríteni, hogy a pszichopátia és a machiavellizmus képviselői szeretnek-e trollkodni másik személyekkel, akikkel az online társkeresés során kapcsolatba kerülnek, és ha igen, van-e különbség a viselkedésük között. A nárcizmus azért nem került be a jelenlegi kutatásba, mert a nárcisztikus embereket nagymértékben eltérőnek tartják a

pszichopátiától és a machiavellizmustól. A pszichopátiáról és a machiavellizmusról úgy gondolják, hogy erősen korrelálnak egymással, és gyakran egy konstrukció két aspektusaként kezelik őket. Másrészt a nárcizmusnak más kritériumérvényességgel rendelkezik (Rogoza és Cieciuch, 2020). A nárcizmus többnyire sérülékeny és grandiózus formákban differenciálódik. Ezek az emberek magabiztosak, énközpontúak és mások iránt elkötelezettek, ugyanakkor interperszonálisan problémásak, hiperérzékenyek és ellenségesek (Egan et al., 2014). Bár minden Sötét Triád személyiségnek vannak közös vonásai, mint például az alacsony elfogadóság mások iránt, a hataloméhség, a hedonizmus és az eredmények értékelésének előnyben részesítése, mégis eltérő jellemzőkkel is rendelkeznek. A nárcizmus az egyetlen olyan személyiség, amely az extraverzióval, az élményre való nyitottság vonásaival, valamint az önirányítás és az ösztönzés értékével függ össze. Ezzel szemben a machiavellizmust és a pszichopátiát az empátia hiánya jellemzi (Rogoza és Cieciuch, 2020) - ami valójában a trollkodás egyik nagy befolyásoló tényezője (Sest és March, 2017) -, és inkább antiszociális viselkedésbe bonyolódnak, mint például szadizmus, zaklatás vagy érzéketlenség (Mayshak et al., 2020), amelyek a trollkodás pozitív előrejelzői (Sest és March, 2017). A nárcizmus tehát azért került ki a jelenlegi kutatásból, mert nem valószínű, hogy trollkodnak az online társ kereső oldalakon, valamint úgy gondoltuk nem ad hozzá a pszichopátia és machiavellizmus különbségeinek vizsgálatához az online randizás területén.

A pszichopátia emberei általában a büntudat hiányát mutatják, manipulációs hajlamaik, izgalomkereső viselkedésük, hazudozás és impulzivitás jellemző rájuk, arról nem is beszélve, hogy egy kapcsolatban elkezdhetnek zaklatni vagy cyberbullyingot elkövetni (Mayshak et al., 2020), vagy csak arra használják az online társ kereső oldalakat, hogy trollkodjanak és örömet okozzanak maguknak (March et al., 2017). Még attól sem félnek, hogy elhagyják saját családtagjaikat vagy akár barátaikat. Gyakran impulzívan viselkednek, és alig törődnek a saját hírnevükkel. A pszichopátia embereinek legfontosabb jellemzői az affektus és az önkontroll hiányosságai. Nem gondolkodnak előre, és inkább azonnali eredményt szeretnének a tetteiknek, például hazudnának, hogy valamilyen jutalmat kapjanak, még akkor is, ha ez a jövőbeli terveiknek akadályozó lehet (Jones és Paulhus, 2014).

A machiavellizmust valójában a pszichopátia kontinuumának tekintik. Ezek az emberek általában ridegek és bebörtönzöttek. Úgy vélik, hogy az antiszociális viselkedési skálán is magas pontszámot érnek el. Bár ezt a személyiséget nagyjából azonosnak tartják a pszichopátiával, Lyons (2019) tanulmányában azt találták, hogy míg a pszichopátia negatívan kapcsolódik a mentális jóléthez - vagyis a pszichopátia biztosan rossz mentális

eredményekkel jár -, addig a machiavellizmus esetében ennek ellenkezőjét sikerült bizonyítani. Egy másik megállapítás szerint a machiavellizmusban emberei sokkal jobban kezelik a stresszt, mint a pszichopátia emberei, ezért nem mondhatjuk, hogy ugyanarról van szó. Ezek az emberek általában híján vannak az erkölcsösségnek. Jellemző rájuk a manipulativitás is, szeretnek tervezni, koalíciót kötni és hírnevet építeni. Ami óriási különbséget jelent a pszichopátia és a machiavellizmus között, hogy a machiavellizmus embereinek célja a jó hírnév fenntartása és a szövetségépítés. Összefoglalva a legfontosabb elemek a manipulativitás, az érzéketlen hatás és a stratégiai-kalkulációs orientáció. (Jones és Paulhus, 2014). Bár érzelmileg távolságtartóak, így az online társskereső alkalmazások használata nem lenne releváns az esetükben, de szeretik építeni a szociális hálójukat, és hajlamosak antiszociális viselkedésre (Rogoza és Cieciuch, 2020), és esetleg trollkodással szórakoztatják magukat (Sest és March, 2017). A Machiavellizmus képviselői képesek a partnereik viselkedéséhez igazodni. Érzékenyebbek a társadalmi helyzetek jelzéseire és megfigyelik a társaikat. Rugalmas a viselkedésük és kontextusfüggő magatartást mutatnak az átlag emberrel szemben (Bereczkei és Czibor, 2012), így lehetséges, hogy az online közegeben is hasonló viselkedést mutatnának.

Az online randizás motivációi

Az online társskereső felületek elsősorban azért jöttek létre, hogy szociális szorongás és egyéb kellemetlenségek nélkül, kvázi következmények mentesen tudjanak ismerkedni másokkal és adott esetben romantikus kapcsolatokat kialakítani a felhasználók (Mayshak et al., 2020). Azonban akadnak más motivációs tényezők is. Sumter és munkatársai (2016) szerint az emberek legnagyobb motivációja, hogy a fizikai, szociális és pszichoszociális igényeiket kielégíthessék.

A fizikai motiváció az online randi felületek esetében lehet a szexuális kielégítés, ugyanis rengeteg fiatal csupán egy éjszakás kaland keresésére használják ezeket a felületeket. A szociális igény esetében az új kapcsolatok például barátságok vagy valóban romantikus kapcsolatok kialakítására vágnak. A pszichoszociális kielégülés olyan szükségletekre utal, amelyek pszichológiai eredetűek, de kölcsönhatásban vannak a társadalmi változókkal. Például a társskereső alkalmazásokat csupán azért használják, mert népszerű a fiatalok körében, mivel az új médiaeszközök újdonsága fontos motivációt jelent a fiatalok körében. Ezenkívül az egyének a közösségi médiaplatformokat az önértékeléssel kapcsolatos pszichoszociális szükségletek kielégítésére használják, mint például a saját megjelenés

szexuális vonzerejének érvényesítésére és a jobb közérzet elérésére, általában véve jobban érezzék magukat a bőrükben (Sumter et al., 2017).

Az is fontos motiváció lehet amit az alkalmazások használata közben tapasztal az ember. Sokan azért kezdik el használni, mivel szeretnének társadalmi visszajelzést kapni a külsejükről, amivel jelentősen növelik az önbizalmukat, vagy éppen szeretnének több szexuális és randi tapasztalatot szerezni. Az is befolyásoló tényező lehet, ha valaki egy kapcsolaton szeretne túllépni, vagy a társadalom egyfajta nyomást helyez az emberre, hogy ki kellene próbálnia. A kíváncsiság is lehet motiváció, valamint az is, hogy az ember pusztán időtöltésnek, sőt szórakozási lehetőségnek használja az online társkeresőket (Timmermans és De Caluwé, 2017).

Trollkodás az Online randizásban és következményei

A trollkodás szándékos és agresszív, valamint megtévesztő és célzottan uszító magatartás (Moor és Anderson, 2019), amely mások szándékos provokálása valamilyen megtévesztés segítségével, ami konfliktusokhoz, erős érzelmi reakciókhoz vagy akár a kommunikáció megszakításához vezethet (Sest és March, 2017). Ez leginkább a tizenévesek körében releváns, akik a trollkodással saját maguknak szeretnének szórakozást okozni (Moor és Anderson, 2019). Ennél is fontosabb, hogy a férfiak nagyobb veszélyt jelentenek az online társkereső oldalak felhasználói számára, mivel ők nagyobb valószínűséggel vesznek részt bármilyen antiszociális viselkedésben, mint például a trollkodás (Moor és Anderson, 2019). Ennek oka az, hogy a férfiak természetüknél fogva jobban keresik az izgalmakat, mivel úgy vélik, hogy a nagyobb kockázat nagyobb eredményt is hoz (Killgore et al., 2010). Az online társkereső oldalak használata szintén 18 éves kortól népszerű, és többnyire 29 éves korig használják (Bloom és Taylor, 2019), ezért a jelenlegi tanulmány a trollkodási viselkedést is, a 18 és 30 év közötti korosztály körében méri.

A trollkodást sok tényező okozhatja, nem pedig csak a Sötét Triád személyiségjegyekre jellemző. Számtalan ember számol be arról, hogy pusztán szórakoztatásnak használja a trollkodást, de fontos behatása lehet még például a közérzetnek is. A negatív érzések miatt az emberek kevésbé elégedettek saját életükkel, és egy averzív esemény miatt akár agressziót is mutathatnak mások felé. A vitakontextus szintén lehet olyan hatással, amely során az ember elkezd trollkodni. Ha valaki ilyen jellegű hangnemben kezd el beszélni, akkor a környezet hasonlóan fogja lereagálni és ugyanilyen stílust vesz fel (Cheng et al., 2017).

Ezen viselkedések megismerésének fontossága és a jelenlegi tanulmány elkészítésének oka, hogy a fent említett sötét személyiségek is hozzáférnek az online társkereső oldalakhoz, mint mindenki más. Mivel az online társkereső egyre népszerűbb és egyre több felhasználó van, az antiszociális cselekedetek is egyre nagyobb számban fordulnak elő ezeken az oldalakon. Sokan számoltak be zaklatásról, fenyegetésről és trollkodásról is (Mayshak et al., 2020). Az igazi probléma ebben az esetben az, hogy eredetileg ezek az oldalak olyan embereknek szólnak, akik szeretnének megismerni valakit, akit érdekesnek találnak és romantikus kapcsolatot szeretnének kialakítani, adott esetben beléjük is szeretnek. A Sötét Triád személyiségek egyre gyakoribb megjelenése miatt azonban csak kevesen tudják ténylegesen kihasználni ezeknek a társkereső alkalmazásoknak az előnyeit (Mayshak et al., 2020). A nők és a férfiak között nemi különbség van. A férfiak nagyobb valószínűséggel vesznek részt a trollkodásban, és a jelentések szerint sokkal jobban élvezik azt, mint a nők (March et al., 2017). Egy másik probléma ezekkel a személyiségekkel kapcsolatban a tetteik offline hatása lenne. A jelentések szerint minden harmadik személy beszámol valamilyen trollkodásról vagy zaklatásról, ami a jövőben szorongáshoz, stresszproblémákhoz és alkoholfüggőséghez vezethet (Moor és Anderson, 2019).

Hipotézisek

A fenti irodalmak és kutatási eredmények értelemben, a vizsgált célcsoport hazug és manipulatív viselkedése, valamint a mások bosszantásából fakadó öröme alapján erősen úgy gondolom, hogy ezek a személyiségjegyek hajlamosak arra, hogy jobb színben tüntessék fel magukat az online felületeken, és aztán egyszerűen élvezzék a trollkodást.

Első felvetésünk, hogy Sötét Triád két személyiségjegye - a pszichopátia és a machiavellizmus - trollkodási viselkedése között óriási különbség van az online társkeresésben. Bár ahogyan már említettük, a két személyiségnek lehetnek közös vonásai, mint például a manipulatív viselkedés és a hazugságra való hajlam, azonban a legnagyobb különbség alapvetően az, hogy a machiavellizmus képviselői szeretnek másokat a saját javukra felhasználni. A pszichopátia képviselői kevésbé hajlamosak ilyesmire, mivel sokkal impulzívabbak, és hajlamosak a zaklatásra, valamint nagyobb valószínűséggel hagyják magukra az embereket. Mindezek alapján azt feltételezzük, hogy ez a különbség nagy valószínűséggel meghatározza a kutatás eredményeit, és azok az emberek, akik magasabb pontszámot érnek el a machiavellizmus skálán, kevésbé valószínű, hogy bosszantják az embereket az online társkeresésben. Másrészt a pszichopátia emberei magasabb a hajlama a trollkodó viselkedésre.

A második kérdésünk a kutatásban az, hogy mi motiválhatja ezt a két személyiségtípust arra, hogy egyáltalán elkezdjenek online randizni. A machiavellizmus képviselői esetében azt feltételezzük, hogy a legjelentősebb motivációjuk az lesz, hogy gyakorolják manipulációs készségeiket, ezért fontos lehet a szociális készségek gyakorlása az interakciókban, amivel később több kapcsolatot tudnak építeni. A pszichopátia résztvevők esetében a legvalószínűbb és legjelentősebb befolyásoló tényezőnek azt várjuk, hogy csak szórakozásra használják a társkereső oldalakat, pontosabban antiszociális viselkedésre, mivel kevésbé valószínű, hogy kapcsolatot keresnének vagy szociális készségeket gyakorolnának.

Összességében az előrejelzéseink a következők:

1. hipotézis: A machiavellizmus és a pszichopátia képviselői különböznek az online trollkodó viselkedésben. Azok az emberek, akik magasabb pontszámot érnek el a machiavellizmus skálán, kevésbé valószínű, hogy bosszantják az embereket az online társkeresésben. Ellenben a pszichopátia emberei többet fognak trollkodni.
2. hipotézis: A machiavellizmusra hajlamos emberek online társkereső motivációja a szociális készségek fejlesztése lesz, mert a manipulációs képességeiket szeretnék fejleszteni. A

pszichopátiaképviseelőinek motivációja a szórakozás lesz, mivel szeretnek antiszociálisan viselkedni.

Módszertan

Kutatás lebonyolítása

Az online felmérést demográfiai adatok gyűjtésére, a pszichopátia és a machiavellizmus viselkedés mérésére, valamint az online randizás motivációjának felmérésére és az internetes trollkodásra való hajlam meghatározására használtuk. A kutatáshoz egy etikailag jól megtervezett kérdőívet küldtünk ki az embereknek a Facebookon és e-mailben, és arra kértük őket, hogy töltsék ki a kérdőívet. A résztvevőket a Facebookról, valamint a Pécsi Tudományegyetemről és az angliai Keele Egyetemről gyűjtöttük össze kényelmi mintavételi módszerrel. A kérdőív nyelve angol volt. Az anonim kérdőívek kitöltése után, a kérdőív utolsó elemeként, minden egyes résztvevőnek megköszöntük a részvételt.

Minta

A résztvevők száma összesen 107 fő volt, ebből 33-an voltak nők és 72-en férfiak - mivel két résztvevő nem adta meg a nemét, ezért ki kellett hagynom az eredményeiket - amelyből látszik, hogy a nemek aránya nem egyenlő. Ennek az összetételnek az illeszkedési arányát csak a célcsoportbeli nemek arányának ismeretében lehetne értékelni. Mivel ez nem ismert így kutatásunkat nem tekintjük reprezentatívnak. A résztvevők életkora 18 és 30 év között változott ($M_{nő} = 22,1$, $SD=3,15$; $M_{férfi} = 19,4$, $SD=1,80$), mivel a legtöbb általunk talált szakirodalom szerint az online társskereső oldalak használata, ennek megfelelően tehát az online társkeresés során tanúsított trollkodási magatartás csak ebben a korcsoportban releváns. Az életkor átlaga 20,2; az általános szórás pedig 2,6 volt. A kutatásban 13 fő rendelkezett általános iskolai végzettséggel, 4 fő szakiskolát végzett vagy szakképzettsége volt, 63 résztvevő érettségizett, vagy szakközépiskolai végzettségi szintje volt, 24 fő pedig már egyetemi diplomát szerzett. A résztvevők között összesen 82 fő volt, aki már randevúzott korábban, de 23-an még soha nem randevúztak. Ez a tény azonban nem befolyásolta jelentősen a válaszaikat.

Mérőeszközök

A résztvevők pszichopátia és/vagy machiavellizmus szintjének azonosítására, valamint annak valószínűségének mérésére, hogy mennyire élvezik bosszantani az embereket online társskereső oldalakon, három különböző skálát használtunk a kutatás során. További még egy skálát használtunk, hogy mi motiválja az embereket, hogy a részesei legyenek egy online

társskereső oldalaknak. A pszichopátia és a machiavellizmus egyéni szintjét, az online társskeresőn való részvételre és a trollkodásra való motivációt Likert-skálákkal mértük, ahol a résztvevőknek el kellett dönteniük, hogy mennyire értenek egyet vagy nem értenek egyet az adott állítással.

A Pszichopátiás Önértékelő Skála Williams és munkatársai (2003) munkája. Összesen 65 tételt tartalmaz, például "Lázadó ember vagyok" vagy "Kínoz, ha egy sérült állatot látok". Ez a skála a résztvevők pszichopátiára való hajlamát méri, és egy 5 pontos Likert-skálát használ, ahol az 1 a határozottan nem ért egyet, az 5 pedig a határozottan egyetért kategória. A résztvevőknek önbevallás útján kell megadniuk, hogy mennyire értenek egyet az antiszociális viselkedéssel, valamint olyan tételekkel, amelyekben az impulzív izgalomkeresést, az interperszonális manipulációt és a rideg érzelmekkel kapcsolatos viselkedést is mérik. A skála összesen 4 alskálát foglal magában, melyek a következők: (1) Interperszonális manipuláció - mások becsapására való hajlandóságot méri, (2) érzéketlenségi hatás, amely az empátia hiányát és a személy sekélyességét méri, (3) szeszélyes életút, amely azt méri, hogy valaki életmódja mennyire szabálytalan, és mennyire lázadó természetű, és (4) antiszociális viselkedés, ami olyan viselkedés, amely valószínűleg zaklatást vagy stresszt okoz másoknak.

Ami a résztvevők machiavellizmus-szintjének mérését illeti, Monaghan és munkatársai (2018) kétdimenziós machiavellizmus-skáláját használtuk, amely a machiavellizmus viselkedéssel kapcsolatos elméletileg elvárt összefüggéseket hivatott mérni. Ez is egy önbevallásos kérdőív, amely 12 tételt tartalmaz, 7 pontos Likert-skálával mér, ahol az 1 az erősen nem ért egyet, a 7 pedig az erősen egyetértést jelenti. Olyan tételeket tartalmaz, mint "Véleményem szerint az emberi természet becsstelen" és "Hiszem, hogy a legtöbb ember alapvetően jó". A skála tartalmazza továbbá a Világnézet alskálát, amely a cinikusságot és a bizalmatlansággal jellemezhető nézeteket méri, valamint a Taktika alskálát, amely a pszichopátiát, az alacsonyabb lelkiismeretességet, a viszonzásra való alacsonyabb hajlandóságot és az etikai dilemmákban a "cél szentesíti az eszközt" magatartást méri.

Ahhoz, hogy mérni tudjuk, mi motiválja az embereket az online randizásra, egy újabb 7 pontos Likert-skálát használtunk, ahol az előzőhöz hasonlóan, az 1 azt jelentette, hogy erősen nem ért egyet, a 7 pedig azt, hogy erősen egyetért az állítással a válaszadó. Összesen 58 tételt tartalmaz a Tinder Motivációs Skála (Timmermans és De Caluwé, 2017). A kutatás során azonban csak 31 darab, olyan tételt használtunk, amelyek a hipotézisünk szerint a legrelevánsabbak voltak, így a Szociális elismerés tételeit használtuk, amelyek a társas csoport általi pozitív megítélést jelentik; a Kapcsolatkeresés elemeit, amelyek azt mérik, hogy

a résztvevők mennyire szeretnék kapcsolatot létesíteni; a Szociális készségek fejlesztése elemeket, amelyeket a mindennapi interakcióinkban használunk, és hogy ezek mennyire fejleszthetők az online társskereső oldalakon; a Hovatartozás elemeit, amelyek azt az érzést jelenítik meg, hogy egy adott személyhez vagy csoporthoz tartoznak azok, akik például az online társskereső alkalmazásokat használják; a Szórakozás elemeit, amelyek azt mérik, hogy mennyi élvezetet ad az online társskereső, miközben az emberek használják, és az Időtöltés alszála, amely azt jelzi, hogy mennyire használják az online társskereső oldalakat arra, hogy eltereljék a figyelmet a munkáról vagy a tanulásról. A Tinder Motivációs Skála olyan elemeket tartalmaz alszálaaként, mint például a Szociális elismerés esetében "Hogy bókákat kapja"; a Kapcsolatkeresésnél "Hogy valakivel szerelembe essek"; a Szociális készségek fejlesztése alszálaánál "Megtanulni flörtölni"; a Hovatartozás esetében "Hogy menő legyek"; a Szórakozás alszála mérésénél "Mert unatkozom" és végül az Időtöltés elemeire példa a "Szünetként a munkahelyen vagy a tanulás ideje alatt".

Végül, de nem utolsósorban a troll viselkedést March és munkatársai (2017) 7 pontos Likert-skálájával mértük, ahol arra voltunk kíváncsiak, hogy a résztvevők mennyire szeretik bosszantani vagy zaklatni az embereket az online oldalakon. Ez a skála 4 elemet tartalmazott, mint például "Szeretem próbára tenni és szándékosan bosszantani az embereket, amikor az online társskeresőt használom".

A fentiek alapján összesen 112 tételt használtunk a felmérésben; ahol valamennyi tételnél a résztvevők a skálán jelezhették, mennyire értenek egyet vagy nem értenek egyet az egyes állításokkal.

Eredmények

Valamennyi használt skála esetében a megbízhatóságot Cronbach alfa értékkel ellenőriztük. A Tinder Motivációs Skála (TMS) esetében az általános megbízhatóság 0,921; az alszálaák eredményei a következők: (1) TMS Szociális elismerés 0,890, (2) TMS Kapcsolatkeresés 0,913, (3) TMS Szociális készségek 0,837, (4) TMS Hovatartozás 0,882, (5) TMS Szórakozás 0,938, (6) TMS Időtöltés 0,877. Az internetes trollkodás globális értékelése (GAIT) skála általános megbízhatósága 0,873. A kétdimenziós machiavellizmus skála (TDMS) megbízhatósága 0,755, az alszálaák megbízhatósága pedig a következő: TDMS Nézőpont 0,680 és TDMS Taktikák 0,753. Az önbevallásos pszichopátia (SRP-III) skála megbízhatósága .857 volt; az alszálaák tekintetében az eredmények a következők voltak: (1) interperszonális manipuláció 0,720, (2) érzéketlenségi hatás 0,706, (3) szeszélyes életút 0,720

és (4) antiszociális viselkedés 0,732. A TMS, a GAIT és az SRP-III magas megbízhatóságúnak tekinthető, de a TDMS csak közepes megbízhatóságú. A mutatószámokat részletesed lásd az 1. táblázatban.

Az elemzések során két esetben Pearson-korrelációt használtunk. Először azt vizsgáltuk, hogy van-e kapcsolat a társkereső oldalakon való online trollkodási magatartás és a machiavellizmus, illetve a pszichopátia között. Sajnos nem minden alszála mutatott kapcsolatot a trollkodó viselkedéssel. A TDMS Taktika ($r = 0,195$; $p = 0,046$), az SRP-III Interperszonális manipuláció ($r = 0,284$; $p = 0,003$) és az SRP-III Antiszociális viselkedés ($r = 0,207$; $p = 0,034$) azonban közepesen pozitív korrelációt mutatott. Ezek az eredmények azt mutatják, hogy azok az emberek, akik hajlandók machiavellizmus taktikákat alkalmazni, és hajlamosak manipulálni vagy antiszociálisan viselkedni, nagyobb valószínűséggel követnek el trollkodást.

A további vizsgálathoz többszörös lineáris regressziós elemzést alkalmaztunk annak megállapítására, hogy a machiavellizmus és a pszichopátia fent említett aspektusai együttesen hogyan jelzik előre az online trollkodást. Eredményeink szerint bár maga a modell szignifikáns volt, az összes változó közül csak az SRP-III Interperszonális manipuláció volt szignifikáns. Ez azt sugallhatja, hogy van kapcsolat a többi alszála változói között, de ezek esetleg nem lineárisak. A trollkodó viselkedést azonban az Interperszonális manipuláció alapján megjósolhatjuk.

Model Fit Measures

Model	R	R ²	Adjusted R ²	Overall Model Test			
				F	df1	df2	p
1	0,322	0,104	0,0779	3,98	3	103	0,010
2	0,393	0,155	0,0763	1,97	9	97	0,051

Model Coefficients - GAIT_Trolling

Predictor	Estimate	SE	t	p
Model 1				
TDMS_Taktikák	-,00205	0,125	-0,0164	0,987
SRP_IpManip	0,57879	0,259	2,2315	0,028*
SRP_AszVis	0,39428	0,293	1,4861	0,060
Model 2				
TDMS_Taktikák	0,0255	0,128	0,200	0,842
SRP_IpManip	0,5758	0,2610	2,208	0,030
SRP_AszVis	0,2934	0,265	1,076	0,140
Nem:				
2 – 1	0,3204	0,285	1,123	0,264
3 – 1	1,2493	1,322	0,945	0,347
4 – 1	0,2718	1,303	0,209	0,835
Iskolázottság:				
2 – 1	0,8440	0,742	1,138	0,258
3 – 1	0,5608	0,390	1,438	0,154
4 – 1	0,7209	0,460	1,567	0,120

1. Táblázat

GAIT Lineáris Regresszió

A Pearson-féle korrelációt másodszor arra használtuk, hogy megtaláljuk a motivációt mind a machiavellizmus, mind a pszichopátia képviselőinél, ezzel megállapítsuk, miért használják az online társskereső oldalakat. Az első kapcsolat a TDMS Taktika és a TMS Időtöltés között volt, ami gyenge pozitív korrelációt mutatott (Pearson $r=0,251$; $p=0,010$). A második

kapcsolat az SRP-III Interperszonális manipuláció és a TMS Szórakozás, valamint a TMS Időtöltés között jelent meg, mindkettő gyenge pozitív korrelációt mutat. Az első esetében az eredmények: Pearson $r=.252$ $p=.009$, a második esetében pedig Pearson $r=0,244$ $p=0,012$. A harmadik kapcsolat ismét a TMS Szórakozással és a TMS Időtöltéssel volt összefüggésben, amelyek korrelálnak az SRP-III Szeszélyes Életúttal. Az első korreláció esetében a Pearson $r=0,256$ $p=0,008$, a második esetében pedig Pearson $r=0,277$ $p=0,004$. Mindkettő ismét gyenge pozitív korreláció. Az utolsó kapcsolat, amit találtam, az SRP-III Antiszociális Viselkedés és a TMS Kapcsolatkeresés közötti gyenge negatív korreláció. Az eredmények Pearson $r=-0,280$ $p=0,004$ (lásd a 3. táblázatot a függelékben). Ez azt jelenti, hogy a machiavellizmus esetében a felhasználók motivációja amikor az online társskereső oldalakat használják az, hogy eltereljék a figyelmüket például a munkáról. A pszichopátia tekintetében azok a résztvevők, akik nagyobb valószínűséggel élnek szeszélyes életet, vagy manipulatív tendenciákkal rendelkeznek, az online társskereső oldalakat szórakozásra vagy figyelemelterelésre használják. Ami a negatív korrelációt illeti, az úgy értelmezhető, hogy az antiszociális viselkedés skálán magas pontszámot elért pszichopátia emberei nem motiváltak a párkapcsolat keresésére.

A további elemzésekhez ismét két lineáris regresszió vizsgálatot használtunk. Az első a TMS Szórakozás, valamint az SRP-III Interperszonális manipuláció és SRP-III Szeszélyes Életút között volt, ahol maga a modell szignifikáns volt, azonban egyik alskála sem mutatott szignifikáns lineáris regressziót a Szórakozással. Szintén a társskereső oldalak szórakozásként való használata a legszignifikánsabban a szakiskolai vagy egyetemi végzettséggel rendelkezők körében volt jellemző. A másik lineáris regresszió a TMS Időtöltés alskála esetében mutatott összefüggést a fentebb említett két SRP-III alskálákkal. Bár a modell itt is szignifikáns volt, egyik változó sem mutatott szignifikáns regressziót a Időtöltés skálával. Azonban ebben az esetben is a társskereső oldalak figyelemelterelésként való használata a jellemzően a szakiskolai vagy egyetemi végzettséggel rendelkezők körében jelent meg. Lásd a 2. táblázatot, ahol 1=férfi, 2=nő, 3=más nemű, 4=nem kíván válaszolni; iskolázottságnál pedig 1=általános iskolai végzettség, 2=szakközépiskolai vagy szakképző iskolai végzettség, 3=középsiskolai vagy technikumi végzettség, 4=egyetemi diplomával rendelkező.

TMS_Szórakozás Model Fit Measures

Model	R	R ²	Adjusted R ²	Overall Model Test			
				F	df1	df2	p
1	0,315	0,0989	0,0816	5,71	2	104	0,004
2	0,500	0,2501	0,1889	4,09	8	98	< 0,001

Model Coefficients - TMS_Szórakoztatás

Predictor	Estimate	SE	t	p
Model 1:				
Intercept ^a	0,325	0,786	0,413	0,680
SRP_IpManip	0,489	0,300	1,628	0,680
SRP_SzeszélyÉlet	0,557	0,293	1,900	0,060
Model 2:				
Intercept ^a	-0,611	0,853	-0,716	0,476
SRP_IpManip	0,466	0,284	1,639	0,105
SRP_SzeszélyÉlet	0,516	0,288	1,793	0,076
Nem:				
2-1	0,513	0,334	1,533	0,128
3-1	3,748	1,535	2,442	0,016*
4-1	0,810	1,508	0,537	0,592
Iskolázottság:				
2-1	2,283	0,853	2,677	0,009*
3-1	0,828	0,452	1,832	0,070
4-1	1,321	0,532	2,485	0,015*

TMS_Időtöltés Model Fit Measures

Model	R	R ²	Adjusted R ²	Overall Model Test			
				F	df1	df2	p
1	0,318	0,101	0,0747	3,85	3	103	0,012
2	0,509	0,259	0,1907	3,78	9	97	< 0,001

Model Coefficients - TMS_Időtöltés

Predictor	Estimate	SE	t	p
Model 1:				
Intercept ^a	-0,0473	0,790	-0,0599	0,952
SRP_IpManip	0,223	0,340	0,656	0,513
SRP_SzeszélyÉlet	0,497	0,298	1,667	0,098
TDMS_Taktikák	0,188	0,149	1,260	0,210
Model 2:				
Intercept ^a	-1,209	0,853	-1,417	0,160
SRP_IpManip	0,251	0,321	0,783	0,435
SRP_SzeszélyÉlet	0,531	0,290	1,833	0,070
TDMS_Taktikák	0,164	0,142	1,157	0,250
Nem:				
2-1	0,617	0,336	1,835	0,070
3-1	-0,760	1,535	-0,495	0,621
4-1	0,481	1,507	0,319	0,750
Iskolázottság:				
2-1	2,861	0,856	3,342	0,001*
3-1	0,877	0,452	1,940	0,055
4-1	1,145	0,531	2,155	0,034*

2. Táblázat

A nemek szerinti különbségeket az alsókálák között is mértük független mintás T-próbával, azonban csak az SRP-III Érzéketlenségi Hatás ($p < 0,001$) és az SRP-III Szeszélys Életút ($p = 0,036$) mutatott szignifikáns különbséget a nemek vonatkozásában (lásd a 4. táblázatot a függelékben). Másrészt nem mondhatjuk általánosságban, hogy ez a nemek között kialakult jelenség az egész vizsgálatban látható, így ezek az eredmények elhanyagolhatóak.

Összegzés

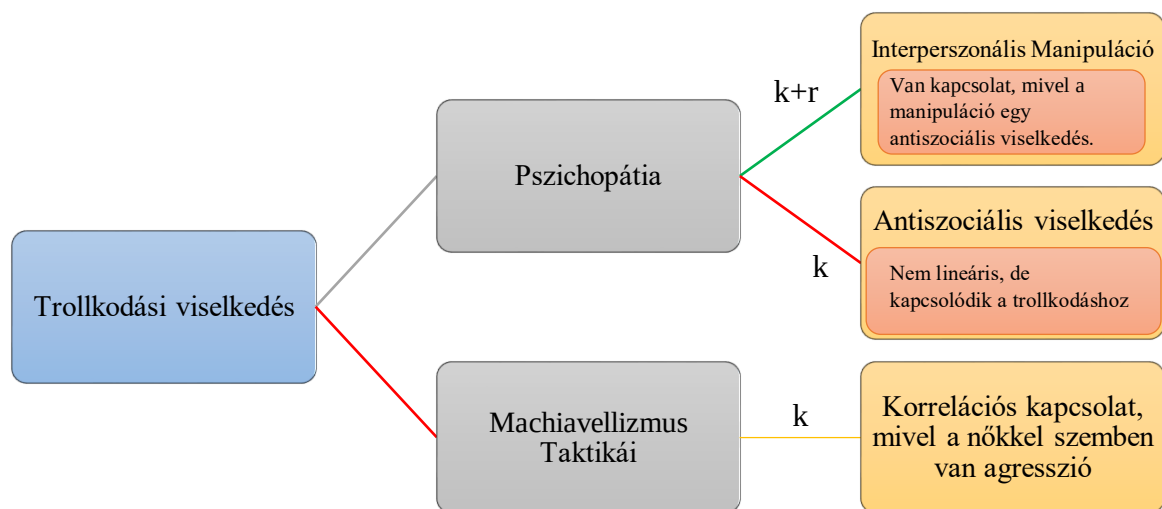
Kiindulási hipotézisünk az volt, hogy a pszichopáta és a machiavellizmus között van-e különbség az online randi oldalakon mutatott troll-viselkedésben. Egyes elméletek szerint a machiavellizmus csak egy része a pszichopátia kontinuumnak, ezért nem kellene, hogy különbség legyen aközött, mennyire élvezik bosszantani az embereket a Tinderen (Lyons, 2019). Jones és Paulhus (2014) megállapítása alapján azonban a legnagyobb különbség a két személyiségtípus között az, hogy a pszichopátia képviselői alig törődnek még a hírnevükkel is, ezért inkább trollkodnának az emberekkel, míg a machiavellizmusra az jellemző, hogy szeretnek kapcsolatot építeni és törődnek a hírnévvel, ezért gondot okozna nekik, ha ilyen antiszociális viselkedést tanúsítanának az online térben.

A bemutatott vizsgálat esetében ez szintén látható volt. Bár a GAIT és a TDMS Taktika alsókála között közepes korreláció volt, a lineáris regresszió nem mutatott szignifikáns kapcsolatot közöttük. Ez azért lehetett, mert néhány tétel korrelált a két skáláról, de nem lineárisan. Ez azt jelenti számunkra, hogy valójában a pszichopátia hatása nélkül nincs kapcsolat a machiavellizmus és a trollkodás között, így értelmet nyer az, hogy hiába van korreláció a két skála között, mégsem lineáris a regresszió. Ez egy várható eredmény volt, mivel már említettük, hogy a machiavellizmus személyiség aligha folytatna olyan viselkedést, mint a trollkodás. Ez főként azért van így, mert a trollkodás olyan online kommunikáció, amelynek célja a provokatív, sértő vagy fenyegető szándék kifejezése. A trollkodás másik célja a konfliktus kiváltása és az áldozatok kényelmetlen helyzetbe hozása, a trollok saját szórakoztatására (March et al., 2017). A machiavellizmus szinte pontosan az ellenkezőjét jelenti. A machiavellizmus képviselői a saját érdekükben előre tekintően igyekeznek elkerülni az olyan helyzeteket, amelyek a jövőben konfliktust eredményezhetnek. Az ok, amiért ez a két változó mégis korrelál, az lehet, hogy a machiavellizmus férfi képviselői hajlamosabbak több agressziót mutatni a nőkkel szemben (March et al., 2017), és mint már említettük, az

agresszió a trollkodás egyik jellemzője is (Moor és Anderson, 2019). Még Sest és March (2017) is úgy találta, hogy a machiavellizmus korrelál a trollkodással, azonban nincs bizonyíték arra, hogy ezek a változók hasznosak lennének a trollkodási viselkedés előrejelzésében.

Meglepő tény volt az a másik korreláció, amelyet a GAIT és az SRP-III Antiszociális viselkedés között találtunk. Bár azt vártuk, hogy azok az emberek, akik nagyobb valószínűséggel rendelkeznek pszichopátiával, többet trollkodnak, a lineáris regressziós elemzés nem talált szignifikáns kapcsolatot a két változó között. Ugyan a szakirodalom szerint a pszichopátia emberei nagyobb valószínűséggel bosszantják az embereket az online környezetben (March et al., 2017), a jelenlegi vizsgálat azt sugallja, hogy van kapcsolat a két tényező között, csak nem lineáris. A várt eredmény az lett volna, ha szignifikáns regressziót láthattunk volna, mivel még a szakirodalom is azt hangsúlyozza, hogy a pszichopátia jellemzője, hogy még élvezettel is trollkodnak a biztonságot jelentő online térben (March et al., 2017).

A harmadik korrelációt a trollkodásra való összpontosítás szempontjából a GAIT és az SRP-III Interperszonális manipuláció között találtuk. Ebben az esetben a lineáris regresszió is szignifikáns volt. Ez várható volt, mivel ez az alskála is a pszichopátiát méri. Williams és munkatársai (2003) vizsgálatában az interperszonális manipuláció pozitív korrelációt mutatott az antiszociális viselkedéssel, amikor a szórakoztatásról volt szó, ami arra utal, hogy az interperszonális manipulációnak valóban van kapcsolata az antiszociális viselkedéssel, amely a trollkodást tartalmazza. A pszichopátia képviselői gyakran alkalmazkodnak a környezetükhöz. Általában bájosnak mutatják magukat és kihasználják másokat a saját érdekükben, ugyanakkor képesek becsapni és elárulni másokat bármilyen helyzetben, amikor azt szükségesnek érzik. Csaló magatartásuk manipulációval is párosul. A manipulativitás magyarázza, hogy a pszichopátia képviselői másokat kihasználják, hogy saját maguknak kedvezzenek (Coyne és Thomas, 2008). A manipulációt antiszociális viselkedésnek tekintik, amely valójában magában foglalja a trollkodó viselkedést is, így ezt az összefüggést a szakirodalom is alátámasztotta.

1. Ábra : A trollkodás és a pszichopátia/machiavellizmus közötti kapcsolatról szóló megállapítások (k=korrelációs kapcsolat; r=regressziós kapcsolat)

A kutatás következő részében azokról a tényezőkről volt szó, amelyek a Sötét Triád - pontosabban a pszichopátia és a machiavellizmus - személyiségeit arra ösztönözhetik, hogy online randizni kezdjenek. Hipotézisünk szerint a machiavellizmus képviselői leginkább azért fognak online társkereséssel foglalkozni, hogy fejlesszék szociális készségeiket. Timmermans és De Caluwé (2017) tanulmányában azt találta, hogy a Tinder használatában az egyik legdominánsabb motiváció a szocializálódás volt. A tanulmányunkban azonban azt is kimutattuk, hogy a TDMS taktikák korrelálnak a TMS Időtöltéssel. Timmermans és De Caluwé (2017) kutatásában a időtöltés motívum azt jelentette, az emberek csak annak céljából használják a társkereső oldalakat, hogy egy kis időre elszakadjanak a munkától vagy tennivalóktól. A machiavellizmus esetében azonban az hipotézisünk az volt, hogy az online társkereső oldalakat a szociális készségek fejlesztésére használják, mivel megpróbálnak jó hírnevet építeni, és gyakran megpróbálják a hasznos embereket közelebb hozni magukhoz (Jones és Paulhus, 2014). Emellett az online társkereső alkalmazásokról köztudott, hogy jó lehetőséget biztosítanak a kommunikáció gyakorlására és a társadalmi tevékenységekbe való bekapcsolódásra (Lawson, 2006). Az eddigiek alapján az elképzelésünk az volt, hogy a machiavellizmus emberei ebből a két célból fogják használni az online randi oldalakat. Bár az is igaz, hogy a TMS Szociális készségek alszájában olyan tételek szerepelnek, mint például a "flörtölni tanulni" elem. Ez hatással lehetett arra, hogy a TDMS Taktika miért nem korrelált a TMS Szociális készségek fejlesztése alszájával, mivel a flörtölés olyan kommunikációs forma

(Timmermans and De Caluwé's, 2017) amelyet a machiavellizmus emberei nem nagyon alkalmaznak, mivel ők inkább olyan kapcsolatot építenek ki, amely növeli a népszerűségüket (Jones és Paulhus, 2014).

Ahogy az várható volt, az SRP-III két alskálája (Interperszonális Manipuláció és Szeszélyes Életút) korrelált a TMS Szórakozással és meglepő módon a TMS Időtöltéssel is. Ami az előzetesen tett megállapításaimat illeti, azt vártuk, a TMS Szórakozás korrelálni fog az SRP-III Interperszonális manipulációval, mivel az emberek manipulálása a pszichopátia embereinek számára örömforrás (Coyne és Thomas, 2008). A magyarázat erre az, hogy ez az alskála elsősorban a pszichopátia manipulatív viselkedésére összpontosít, arra, hogy mennyire szeretnek kihasználni más embereket a saját céljaik érdekében (Coyne és Thomas, 2008). Továbbá, ahogy már említettük, a másodlagos pszichopátia szintje az alacsony intelligenciaszint eredménye, ami valóban olyan antiszociális viselkedéshez is vezethet, mint a manipuláció (Coyne és Thomas, 2008). A másodlagos pszichopátia emberei izgalomkeresők (Paulhus és Williams, 2002), így zűrzavaros életmódjuk és az a tény, hogy a trollkodás, és a manipuláció is élvezetet okoz nekik, lehetővé tette, hogy ez a két változó korreláljon, és még a lineáris regresszió is szignifikáns eredményt mutatott (lásd Mellékletek 3. táblázat).

A TDMS Taktika, az SRP-III Interperszonális Manipuláció és a Szeszélyes Életút azért tudott korrelálnia a TMS Időtöltéssel, mert elmondhatjuk, hogy az online társskereső oldalakat, mint például a Tinder, általában egyfajta figyelemelterelésnek használják az emberek (Clemens et al., 2015), akik legalább rövid időre el akarnak fordulni a munkájuktól, ki akarnak lépni a mindennapi rutinból (Timmermans és De Caluwé, 2017).

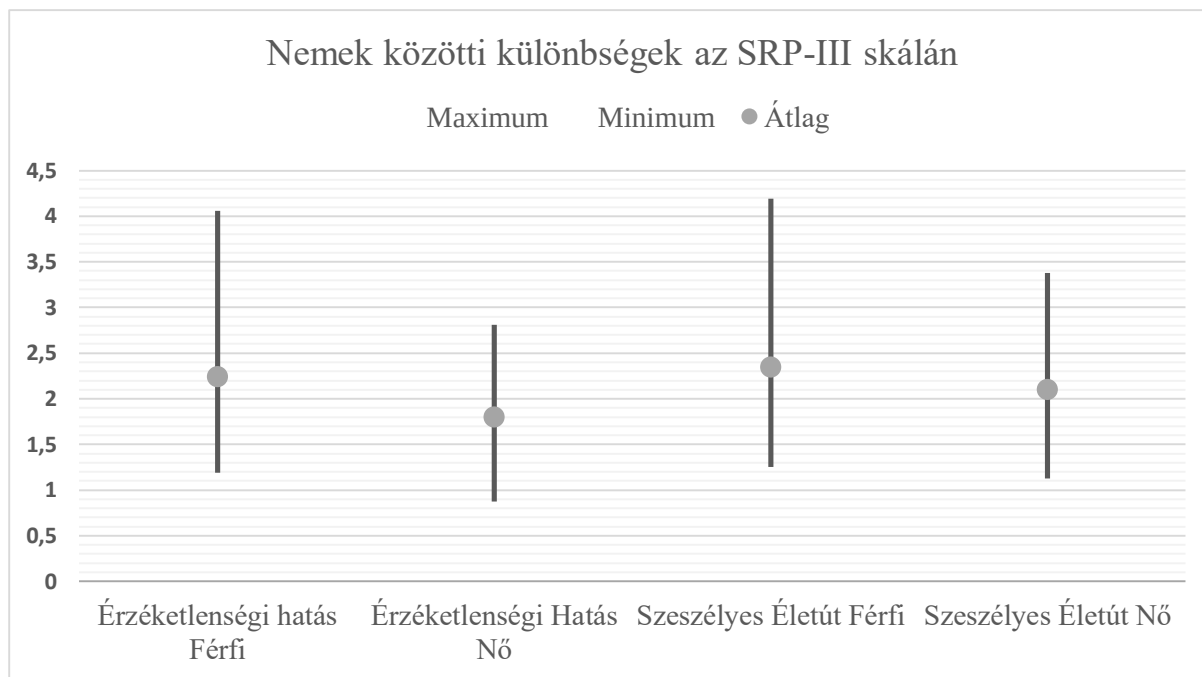
Bár a jelen vizsgálatban nem említettük hipotézisként, de a TMS Kapcsolatkeresés és az SRP-III Antiszociális Viselkedés között talált negatív korreláció szintén egy várható eredmény volt. A pszichopátia emberei gyakran mutatnak antiszociális viselkedést, mint például a manipuláció, hazugság (Lyons, 2019) vagy akár trollkodás (March et al., 2017). A párkapcsolat-keresés azt jelenti, hogy valaki hosszú távú romantikus partnert keres (Timmermans és De Caluwé, 2017), és az emberek ezeken a társskereső oldalakon gyakran keresnek társat, valamint érzelmi támogatást (Lawson, 2006). A pszichopátia azonban éppen ellenkezőjét jelenti, mivel inkább elhagyják még a saját barátaikat és családtagjaikat is (Jones és Paulhus, 2014). A fenti megállapítások összegzése az alábbi 2. Ábrán olvashatóak.

TMS Kikapcsolódás	TMS Szórakozás	TMS Kapcsolat Keresés
• TDMS Taktikák • SRP-III Szeszélyes Életút • SRP-III Interperszonális Manipuláció	• SRP-III Interperszonális Manipuláció • SRP-III Szeszélyes Életút	• SRP-III Antiszoziális viselkedés
Az emberek az online társkeresőket kikapcsolódásra használják	A manipuláció élvezetet okoz	Az antiszoziális viselkedés azt jelenti, hogy nem keresi a kapcsolatokat

2. Ábra : A változók közötti korreláció okai

Az utolsó meglepő eredmény a nemek közötti különbségek, amelyek összegezve a harmadik ábrában láthatóak. Bár az SRP-III két alszála szignifikáns különbséget mutatott a két nem között, nem volt általános, hogy a férfi és női résztvevők különböznek az online randizás, a trollkodás és még a két Sötét Triád személyiségek tekintetében sem. March és munkatársai (2017), de még Mayshak és munkatársai (2020) vizsgálataiban is leírták, hogy a férfiak a nőkhez képest magasabb pontszámot érnek el az antiszoziális viselkedési skálákon, és még inkább részt vesznek a trollkodásban, mint a nők. Az SRP-III Szeszélyes Életút esetében azért lehet különbség a két nem között, mert a férfiak egyszerűen nagyobb valószínűséggel vállalnak kockázatot, például nagyobb valószínűséggel mennek szembe a törvénnyel, vagy használnak kábítószer és mutatnak agresszív viselkedést. Ennek evolúciós magyarázata van, mivel azokat a férfiakat, akik hajlandóak voltak nagyobb kockázatot vállalni, úgy tekintették, hogy hajlandóbbak egy olyan stratégiát felvállalni, aminek nagy a kockázata, de ennek megfelelően potenciálisan magasabb előnyhöz is juthatnak általa (Killgore et al., 2010). A másik SRP-III alszála, amely különbséget mutatott a nemek között, az Érzéketlenségi Hatás volt. Ez általában a pszichopátia által mutatott ridegséget írja le (Timmermans és De Caluwé, 2017), és gyakran tapasztalható az érzelmek esetében mutatkozó hiányosságuk (Jones és Paulhus, 2014). Azonban nem csak a pszichopátia tulajdonsága, hogy az ilyen ember kevesebb vagy semmilyen érzelmet nem mutat. Bár a férfiak is átélnek érzelmeket, hajlamosak ezeket nem kifejezni, mivel a sztereotipikus gondolkodás alapján, a férfiaknak a

nőkhöz képest kevésbé szabad érzelmesnek lenniük. Lewis és munkatársai (2017) könyvükben leírták, hogy mivel a férfiakról azt írják le és várják el, hogy nem mutatnak érzelmeket, valamint kevésbé intenzíven éreznek érzelmeket, egy önbevallásos kérdőívben ezeknek a sztereotípiáknak megfelelően válaszolnának, mivel ez megváltoztathatja az énképüket, így az önleírásukat is (lásd 5. táblázat a mellékletben).

3. Ábra : Nemek közötti különbségek az SRP-III skálán

Konklúzió

A kutatás által várt eredmények, hogy a machiavellizmus és a pszichopátia - bár a szakirodalom szerint majdnem ugyanazok, sőt az irodalmak azt sugallják, hogy a machiavellizmus csak a pszichopátia kontinuum - valójában különböznek egymástól, amikor az online randizás során megjelenő trollkodásról van szó. A machiavellizmus, ahogy a jelenlegi tanulmány is bizonyította, nem bocsátkozik trollkodásba. Az egyetlen dolog, amire hajlamosak, hogy a férfi felhasználók általában agresszívebbek a nőkkel szemben a társskereső oldalakon (March et al., 2017). Ez valószínűleg azért van, mert szeretik megőrizni a jó hírnevüket és tekintélyüket (Jones és Paulhus, 2014). A machiavellizmus képviselői, bár a hipotézis szerint az online társskereső oldalakat a szociális készségeik fejlesztésére használják, a kutatás eredményei alapján ezek az oldalak csak figyelemelterelésre szolgálnak az esetükben, de ez azért lehet, mert az átlagemberek is hajlamosak így használni (Clemens et al., 2015). További kutatásokat lehetne végezni egy olyan motivációs skálával, amely azt méri, hogy mennyire szeretnék fejleszteni a szociális készségeiket, kihagyva az olyan tételleket, mint például "megtanulni flörtölni".

A pszichopátia szempontjából azt feltételeztük, hogy a trollkodásban jelentősebb tényezők játszanak szerepet. A pszichopátia személyiség nagyobb valószínűséggel tanúsítana olyan antiszociális viselkedést, mint a trollkodás, ezért meglepő, hogy az interperszonális manipuláció mutatott összefüggést a trollkodással, nem pedig az antiszociális viselkedés alskála. Ez azt jelentheti, hogy a trollkodás inkább a manipulációval áll kapcsolatban, mint azzal, amit az SRP-III skála antiszociális viselkedésnek tekint. A másodlagos pszichopátiában szenvedő emberek antiszociális viselkedése az alacsony intelligenciából eredhet (Coyne és Thomas, 2008). Érdekes lenne tovább vizsgálni, hogy valakinek a pszichopátia szintje milyen magas az iskolai végzettségtől függően.

A pszichopátia motivációi az online társskereső oldalak használatában, a következők: (1) figyelemelterelés, de ez megint csak azért lehet, mert az átlagemberek online randioldal-használatának is az egyik célja, hogy eltereljék figyelmüket a munkáról (Clemens et al., 2015), (2) szórakozás, mivel nyilvánvalóan az izgalmas tevékenységeket keresik, és szeretik manipulálni az embereket, és (3) mivel antiszociálisak, biztosan nem keresnének kapcsolatot (Lyons, 2019). Mivel a pszichopátia emberei szeretik a manipulációt, érdekes lenne kutatni, hogy mennyire manipulálnak másokat hazugságaikkal az online társskeresés során, mivel

egyik jellemzőjük, hogy csak azért hazudnak, hogy kihasználhassanak valakit (Jones és Paulhus, 2014).

További eredmény a két nem közötti eltérések cáfolata. Bár több szakirodalom, például March és munkatársainak (2017), valamint Mayshak és munkatársainak (2020) tanulmányai azt mutatták, hogy a két nem között különbség van a Sötét Triád személyiségjegyeinek kimutatásában - például a férfiak agresszívabbak és a hiper-maszkulinitás jeleit mutatják -, a jelenlegi tanulmány nem talált erre általános bizonyítékot. A jövőben érdekes kutatás lehet annak vizsgálata, hogy miért hajlamosak a nők inkább a Sötét Triád személyiségjegyeihez hasonlóan viselkedni, vagy miért kapcsolódik kevesebb férfi ezekhez a személyiségjegyekhez.

Az online társas interakciók pozitív hatással lehetnek az önbecsülésre és a mentális jólétre is. Ezen felül megkönnyítik a randizást és a kommunikációt is, mivel az emberek bárkivel kapcsolatba léphetnek szociális szorongás vagy bármilyen kellemetlen érzés nélkül (March et al., 2017). Emellett sok tinédzser is használja a társskereső oldalakat, hogy fejlessze szociális készségeit (Timmermans és De Caluwé's, 2017). Ezek az interperszonális interakciók és a pszichológiai jólét előnyei azonban nem érhetők el az oldalakon megjelenő trollkodás (March et al., 2017) vagy más antiszociális viselkedés, például a hazugság miatt (Lawson, 2006). Az online randioldal-használat észlelt kockázatának intenzitása a kellemetlenségtől az erőszakig terjedhet (Mayshak et al., 2020). A kutatásban vizsgált személyiségek veszélyesek lehetnek az emberek mentális egészségére, bár nehéz teljesen kizárni az ilyen elemeket, vagy éppen rájönni, kik rendelkeznek ilyen személyiséggel.

Vizsgálatunknak megvannak a maga korlátai. A korrelációs elemzéseink csak azt mutatják meg, hogy van-e kapcsolat a változók között. Korreláció fennállása esetén regressziós elemzést is használtunk, de az eredmények nem voltak olyan biztatóak, mint amilyenre számítottunk. Jobb és egyértelműbb eredményt lehetne elérni egy nagyobb mintanagysággal ebben a korosztályban. Ezenkívül ez egy kérdőíves kutatás volt, amely csak számszerűsített eredményeket ad, így pontosabb képet kaphatunk, ha interjúkat használunk, mivel az embereknek kevesebb idejük van hazudni, és nagyobb szabadságot kapnának, hogy beszéljenek arról, amire éppen gondolnak. Ez különösen érdekes lehet a troll viselkedés áldozatainak oldaláról, hogy hogyan látják és mit éreznek, miközben online trollkodás áldozataivá válnak. A Sötét Triád személyiségek már személyesen is hajlamosak antiszociális viselkedést tanúsítani (Paulhus & Williams, 2002), így ha egy előzetes felméréssel szeretnék

kiszűrni az online randi appok a Sötét Triád embereit, akkor ott is könnyen előfordulhat, hogy hazudnak a válaszadás során, így a kérdőív kitöltése sem biztos módszer a kiszorításukra.

A tanulmány eredményei alapján megállapíthatjuk, hogy az emberek nem feltétlenül ismerik fel a pszichopátia vagy machiavellizmus képviselőit pusztán az online társskereső oldalakon való beszélgetés alapján. A trollkodás azonban jó indikátor lehet arra, hogy kiválasszuk azokat, akiknek esetleg pszichopátia jellemvonásai lehetnek - ugyanakkor ez még mindig nem jelzi, hogy ki hajlamos a machiavellizmusra - bár ez nem jelenti azt, hogy mindenki, aki idegesítő, rendelkezik pszichopátiával. Az online társskereső oldalak talán képesek lennének megszabadulni a legtöbb ilyen antiszociális viselkedéstől, ha megkérnék a felhasználókat egy felmérés elvégzésére, ahol tesztelhetnék, a felhasználók közül rendelkezik-e valaki a Sötét Triád személyiségeinek egyikével, és talán kizárhatnák őket ezekről az oldalakról. Másrészt már említettük korábban, hogy ezek a személyiségek képesek lesznek hazudni, és hajlamosak is rá, így ez nem biztos, hogy hatékony megoldás lehet. A trollkodást minden helyzetben el kell kerülni, és az online társskereső oldalak csak azzal segíthetnek, hogy megerősítik a felhasználóvédelmüket, az oldalak helyes használatára vonatkozóan. A Sötét Triád képviselői már eddigi ismereteink alapján is olyan viselkedési jegyeket mutatnak, amelyek nem megfelelőek a társskereső oldalakon (Mayshak et al., 2020), és a többi felhasználó biztonsága és mentális jóléte érdekében ki kell zárni őket onnan.

Referencia

- Bloom, Z. D., & Dillman Taylor, D. (2020). The Online Dating Intensity Scale: Exploratory factor analysis in a sample of emerging adults. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 53(1), 1-16.
- Brunell, A. B., Staats, S., Barden, J., & Hupp, J. J. (2011). Narcissism and academic dishonesty: The exhibitionism dimension and the lack of guilt. *Personality and Individual Differences*. <https://bit.ly/300XiTU>
- Cheng, J., Bernstein, M., Danescu-Niculescu-Mizil, C., & Leskovec, J. (2017, February). Anyone can become a troll: Causes of trolling behavior in online discussions. In *Proceedings of the 2017 ACM conference on computer supported cooperative work and social computing* (pp. 1217-1230).
- Czibor, A., & Bereczkei, T. (2012). Machiavellian people's success results from monitoring their partners. *Personality and Individual Differences*, 53(3), 202-206.
- Clemens, C., Atkin, D., & Krishnan, A. (2015). The influence of biological and personality traits on gratifications obtained through online dating websites. *Computers in Human Behavior*, 49, 120-129.
- Coyne, S. M., & Thomas, T. J. (2008). Psychopathy, aggression, and cheating behavior: A test of the Cheater–Hawk hypothesis. *Personality and Individual Differences*, 44, 1105–1115. <https://bit.ly/3rFkwul>
- Egan, V., Chan, S., & Shorter, G. W. (2014). The Dark Triad, happiness and subjective well-being. *Personality and individual differences*, 67, 17-22. <https://bit.ly/3wrCX7U>
- Iqbal, M. (2021, November 12). *Tinder Revenue and Usage Statistics (2021)*. Business of Apps. <https://www.businessofapps.com/data/tinder-statistics/>
- Jones, D. N., & Paulhus, D. L. (2014). Introducing the short dark triad (SD3) a brief measure of dark personality traits. *Assessment*, 21(1), 28-41.
- Killgore, W. D., Grugle, N. L., Killgore, D. B., & Balkin, T. J. (2010). Sex differences in self-reported risk-taking propensity on the evaluation of risks scale. *Psychological reports*, 106(3), 693-700. <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.2466/pr0.106.3.693-700>

- Lawson, H.M. & Leck, K. (2006). Dynamics of internet dating. *Social Science Computer Review*, 24(2), 189-208.
- Lyons, M. (2019). *The Dark Triad of Personality*. <https://bit.ly/3dsNgOB>
- March, E., Grieve, R., Marrington, J., & Jonason, P. K. (2017). Trolling on Tinder (and other dating apps): Examining the role of the Dark Tetrad and impulsivity. *Personality and Individual differences*. <https://bit.ly/3otWrVo>
- Marett, K., George, J. F., Lewis, C. C., Gupta, M., & Giordano, G. (2017). Beware the dark side: Cultural preferences for lying online. *Computers in Human Behaviour*, 75, 834-844. <https://bit.ly/3y6Fbsy>
- Mayshak, R., King, R. M., Chandler, B., Hannah, M. (2020). To swipe or not to swipe: The Dark Tetrad and risks associated with mobile dating app use. *Personality and Individual differences*, 163. <https://bit.ly/31u5Fs7>
- McLean, S. A., Paxton, S. J., Wertheim, E. H., & Masters, J. (2015). Photoshopping the selfie: Self photo editing and photo investment are associated with body dissatisfaction in adolescent girls. *International Journal of Eating Disorders*, 48(8), 1132-1140.
- Monaghan, C., Bizumic, B., Williams, T., & Sellbom, M. (2018). *Measurement of two-dimensional Machiavellianism*. Manuscript under review.
- Moor, L., & Anderson, J. R. (2019). A systematic literature review of the relationship between dark personality traits and antisocial online behaviours. *Personality and Individual differences*, 144, 40-55. <https://bit.ly/3GhghZU>
- Paulhus, D. L., & Williams, K. M. (2002). The Dark Triad of personality: Narcissism, Machiavellianism, and psychopathy. *Journal of Research in Personality*, 36, 556-563. <https://bit.ly/3y4sTAA>
- Peng, K. (2020). To be attractive or to be authentic? How two competing motivations influence self-presentation in online dating. *Internet Research*, 30(4), 1143-1165. <https://doi.org/10.1108/INTR-03-2019-0095>
- Rogoza, R., & Cieciuch, J. (2020). Dark Triad traits and their structure: An empirical approach. *Current Psychology*, 39(4), 1287-1302. <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s12144-018-9834-6.pdf>

Shao, R., & Lee, T. M. C. (2017, July 25). Are individuals with higher psychopathic traits better learners at lying? Behavioural and neural evidence. *Translational Psychiatry*, 7. <https://www.nature.com/articles/tp2017147.pdf>

Sest, N., & March, E. (2017). Constructing the cyber-troll: Psychopathy, sadism, and empathy. *Personality and Individual Differences*, 119, 69-72. <https://bit.ly/3Lt8BGf>

Sumter, S. R., Vandenbosch, L., & Ligtenberg, L. (2017). Love me Tinder: Untangling emerging adults' motivations for using the dating application Tinder. *Telematics and informatics*, 34(1), 67-78. <https://bit.ly/3Bai1F2>

Ternes, M., Babin, C., Woodworth, A., & Stephens, S. (2019). Academic misconduct: An examination of its association with the dark triad and antisocial behaviour. *Personality and Individual differences*, 138, 75-78. <https://bit.ly/3duuQNm>

Timmermans, E., & De Caluwé, E. (2017). Development and validation of the Tinder Motives Scale (TMS). *Computers in Human Behavior*, 70, 341-350.

Williams, K. M., Nathanson, C., & Paulhus, D. L. (2003, August). Structure and validity of the self-report psychopathy scale-III in normal populations. In 111th annual convention of the American Psychological Association.